

Dnro 2006/52/1044

20.11.2006

Heijastimien sisäänostajille,
valmistuttajille ja maahantuojuille
sekä valmistajille

VAROITUS "NÄKYMÄTTÖMISTÄ" HEIJASTIMISTA

Liikenneturva ja Kuluttajavirasto kehottavat heijastimien sisäänostajia, valmistuttajia ja maahantuojuja varmistamaan, että myyntiin otettavat heijastimet ovat hyvälaatuisia ja todella tarjoavat jalankulkijalle riittävän suojan. Markkinoilla on ollut heijastimia, joiden heijastinarvo on liian pieni.

Jalankulkijaheijastin on kysytty tuote, ja siksi myös erityyppisiä myynti- ja jakelukanavia on runsaasti. Heijastimien valmistus ja markkinointi vaativat kuitenkin vastuuta, sillä kysymyksessä on henkilönsuojain.

Vastuu valmistajalla, maahantuojualla, sisäänostajalla, myyjällä

Tuoteturvallisuuslainsäädännön (75/2004) mukaan elinkeinonharjoittajalla – valmistajalla, maahantuojualla, sisäänostajalla ja myyjällä – on vastuu siitä, että markkinoitavat ja myytävät tuotteet ovat turvallisia ja täyttävät niitä koskevat vaatimukset. Myös ilmaiseksi esimerkiksi kampanjoissa, liikelahjoina tai kylkiäisinä jaettavien heijastimien on täytettävä vaatimukset. Vastuu heijastimien turvallisuudesta on näissä tapauksissa myös jakelijalla, esimerkiksi järjestöllä. Määräysten noudattamista valvoo Kuluttajavirasto.

Heijastimen tehtävä on auttaa autoilijaa havaitsemaan jalankulkija ajoissa: hiljentämään, väistämään, pysähtymään ja välttämään onnettomuuksia. Siksi heijastimille on asetettu vaatimus mm. minimiheijastavuudesta. Heijastimen tulee näkyä riittävän kauas. Hyvin toimiva heijastin saadaan aikaiseksi mm. laadukkailla prismoilla, jotka on valettu muoviin.

Jalankulkuheijastimet kuuluvat henkilönsuojaindirektiivin (89/686/ETY) soveltamisalaan. Se on saatettu Suomessa voimaan valtioneuvoston päätöksellä (1406/1993). Elinkeinonharjoittajan on tarvittaessa pystyttävä esittämään Kuluttajavirastolle asiakirjat, jotka osoittavat, että heijastimet täyttävät niitä koskevat vaatimukset. Näitä ovat EY-tyyppitarkastustodistus ja siihen liittyvät testaustulokset, vaatimustenmukaisuusvakuutus sekä suomen- ja ruotsinkieliset käyttöohjeet.

Ohjeita heijastimen valmistuttajille ja ostajille

Hyvää heijastinta ei voi erottaa paljain silmin, ja siksi laatua on vaikea arvioida. Vaarallista on, jos jalankulkijalla on heijastinta käyttäessään väärä käsitys siitä, kuinka hyvin hän erottuu pimeässä.

Oikeassa heijastimessa on oltava tietyt merkinnät. Tarkista, että heijastimissa on

- CE-merkintä (valmistajan vakuutus vaatimustenmukaisuudesta)
- merkintä standardista SFS-EN 13356 (Heijastimet ei-ammattimaiseen käyttöön. Testausmenetelmät ja vaatimukset)
- suomen- ja ruotsinkieliset käyttöohjeet
- tyyppitarkastuksen suorittaneen ilmoitetun laitoksen tiedot (esim. Työterveyslaitos = TTL / Finnish Institute of Occupational Health = FIOH)

Jos et ole varma heijastimen turvallisuudesta, varmista asia valmistajalta tai maahantuojalta. Pelkkä CE-merkintä ei riitä. Tuotteesta tai tuotepakkauksesta pitää löytyä kaikki edellä mainitut tiedot. Myös todistus EY-tyyppitarkastuksesta kannattaa vaatia.

Hyvä tietää heijastimista

Koko ja muoto: Riippuheijastimen pinta-alan tulee olla vähintään 15 cm²/puoli, mutta riittävä pinta-ala ei välttämättä takaa riittävää heijastustehoa. Heijastimessa ei tulisi myöskään olla teräviä kulmia.

Voimakkaat (sininen, pinkki) ja tummat värit heikentävät heijastusta. Keltainen ja valkoinen heijastinkalvo antavat parhaan heijastusefektin. Niiden alla olevat värit eivät vähennä heijastustehoa. Mikäli väri on riittävän haalea, värillisetkin heijastimet heijastavat hyvin.

Älä siis osta myytäväksi huonoa heijastinta

Heijastimen käytön lisääminen on yksi Liikenneturvan tärkeitä tehtäviä. Liikenneturva kampanjoi vain hyväksytyjen tuotteiden puolesta ja kehottaa ihmisiä ostamaan vain CE-hyväksytyjä heijastimia. Liikenneturvan verkkosivuilla on nähtävissä lista hyväksytyjä heijastimia valmistavista ja maahantuovista yrityksistä, www.liikenneturva.fi.

Lisätietoja:

turvallisuusinsinööri Ari-Pekka Elovaara, Liikenneturva, puh. 040-5508 333
lakimies Riikka Innanen, Kuluttajavirasto, puh. 09-7726 7676
tutkimusinsinööri Erja Tammela, Työterveyslaitos, puh. 030-474 2681

Matti Järvinen
toimitusjohtaja
Liikenneturva

Marita Wilska
ylijohtaja
Kuluttajavirasto